

Virtuos lek med sitater

Sandnes Kunstforening: Kristoff Nasilowski, tegning, skulptur.

Større ellegantier skal en lete lenge etter i norsk samtidskunst i dag.

Trond Borgen

Publisert 06.06.2005 15:34 - Oppdatert 06.06.2005 15:34

Nasilowski som sin egen klonede dobbeltgjenger, eller snarere tvilling med små forskjeller i ansiktstrekkene.

Bildet heter «Weather Report», og kunstneren får ros fra vår anmelder.

utstilling

Selvportrettets granskende blikk går gjennom historien og ender i overflaten
Sandnes Kunstforening: Kristoff Nasilowski, tegning, skulptur. T.o.m. 3. juli

Kristoff Nasilowski er en usedvanlig dyktig fagmann, enten han lager skulptur eller tegning; og han legger alltid for dagen en ekstrem omsorg både for detalj og for helhet. Resultatet er kunstnerisk raffinement dyrket henimot perfektjonen. Vil du studere teknisk briljans og håndverksmessig suverenitet, er Sandnes Kunstforening stedet akkurat nå.

I det første rommet står tre bronsepatinerte gipsfigurer. De er laget som multipler, som gjør det mulig å skaffe seg skulptur av høy klasse for en rimelig penge. Vi ser tre godt voksne menn fylle sitt kroppsvolum til bristepunktet, idet de legemliggjør ulike holdninger gjennom sine positurer. Nasilowskis evne til menneskelig karakterisering gjennom modelleringen er både frapperende og imponerende; og de tre skulpturene utgjør en markert kontrast til Nasilowskis smale ansikt i pastelltegningene lenger inne i utstillingen.

I disse bildene er det selvportrettet som utforskes - ikke bare kunstnerens fysiognomi,

men også mange av hans referanser og deler av hans biografiske bakgrunn. I en kommentar som følger bildene skriver Nasilowski om å nærme seg «det intime i kunstnerens omgang med sitt arbeidsfelt». Han holder oss likevel på en armlengdes avstand, både fordi han avleder vår oppmerksomhet ved bruk av alle referansene, og fordi pastelltegningens ytre perfektjon skaper så vakre bilder at også disse fyller sitt volum (fysisk og mentalt) til bristepunktet. Når kunstneren selv skriver om «det ønskede preg av delikat mangfold», så er dette en svært presis beskrivelse av det vi ser i bildene.

«Mannen i mitt liv» kaller Nasilowski utstillingen og antyder med sin direkte og litt plumpe ironi at det blikket han retter mot seg selv ikke må leses som rendyrket narsissisme. Men er det mulig å se disse bildene og likevel styre unna en narsissistisk lese måte? Nasilowski opptre her som en slags Hitler, en Ghandi, som Vermeers rygg og hodet til Christian Krohgs «Syk pike», som Magrittes ryggvendte mann som ser sin egen rygg i speilet, og dessuten som sin egen klonede dobbeltgjenger, eller snarere tvilling med små forskjeller i ansiktstrekkene. Dette er en ekstrem iscenesettelse av seg selv, ofte med noen enkle bildelementer som siterer enda mer, som f.eks. det konvekse speilet i Jan van Eycks maleri «Arnolfinis trolovelse». Ikke bare approprierer han alle disse elementene, i en slags fetisjering av kunsthistorien - han overtar denne historien, med seg selv i hovedrollen, som en erobrer. Et åpenbart narsissistisk element som ikke kan bortforklares.

Dessuten ligger der mye narsissime i bildenes overflate: Pastellteknikken anvendes svært raffinert og med en utpreget sans for de lavmælte, men insisterende, tekniske effektene. Det er som om Nasilowski gnir en stadig større selvreflekterende holdning ned i fargene og i den blendende ytre hinnen som disse fargene legger mellom betrakteren og motivet. Som om han holder et glitrende speil opp foran oss; men vi er ute av stand til å se oss selv i det, for alt som kan speiles i disse overflatene er Nasilowski selv.

Derfor ender disse selvportrettene i overflaten: Erobreren plasserer seg der hvor han synes best. Der hviler han svært godt, og temmelig selvtilfreds. Med god grunn, kan vi si. For større eleganterier skal en lete lenge etter i norsk samtidskunst i dag. Kanskje kan vi heller ikke forlange mer av en kunstner som nettopp lar selvportrettsprosjektet speile denne vesenlige siden ved ham selv: Den tekniske dyktigheten, som utgjør en så betydelig del av hans identitet som kunstner. Selvportrettene dreier seg ikke så mye om Nasilowski som menneske, men som kunstner. Og det var jo det han lovet oss fra starten av: Det intime i kunstnerens omgang med sitt arbeidsfelt.